

N:o 72.

Af herr **O. A. Ericsson** i Ofvanmyra, om *ändring af lagen angående skyldigheten att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af tingshus m. m.*

Med ändring af hvad 26 kap. 4 § byggningsbalken och särskilda författningar stadga angående skyldighet att deltaga i byggandet af tingshus och häradsfängelse, är i lag den 26 september 1884 förordnad:

»Att i kostnaden för uppförande och underhåll af sådan byggnad skola alla de, hvilka inom tingslaget erlägga kommunalutskylder, deltaga, för fastighet efter hela samt för andra beskattningsföremål efter en fjerdedel af derå belöpande fyrktal. Uppkommer vid den beräkning bråktal, skall det bortfalla.»

Under hänvisning till motion angående föreslagen förändring i lag rörande skyldighet att bygga och underhålla kyrka med hvad dertill hör, i hvilken i en kort och sammanträngd historik redogöres, hurusom en rättvis reglering mellan de skattskyldige af den bygnadsskyldighet, hvarom 1, 2 och 4 §§ i 26 kap. byggningsbalken omförmåla, sedan lång tid tillbaka stått, så att säga, på dagordningen utan att ännu fullständigt kunnat uppnås, vågar jag framställa förslag om ändring äfven beträffande byggnads- och underhållsskyldigheten af tingshus och häradsfängelse.

Några nya skäl utom dem, som förut i riksdagen andragits för rättelse härutinnan, hvarken kunna eller behöfva anföras. Sjelfva lagutskottet har erkänt dem vara så öfvertygande, att »om det varit fråga om

lagstiftning i ett nytt ämne, skulle densamma efter nutidens förhållanden icke föranledt till en sådan fördelning af skyldigheten, som i 1884 års lag stadgats».

Härmed har lagutskottet erkänt det berättigade i en rättelse beträffande byggnads- och underhållsskyldigheten af tingshus och häradsfängelse; och att denna rättelse bör ske, oafsedt att det gäller »ett gammalt ämne» eller »gammal orättvisa», har af lagstiftaren till fullo erkänts och bekräftats på andra områden under de senare åren.

Icke heller torde det vara lämpligt, att lagutskottet fortfarande hänvisar till sitt gamla skäl för afslag, nemligen: »att nya lagberedningen i sitt betänkande angående rättegångsväsendets ombildning föreslagit hela den ifrågavarande byggnadsskyldighetens öfverflyttande på staten; och att detta förslag torde i sammanhang med frågan om domstolsorganisationen komma under statsmagternas pröfning». Ett tiotal af år hafva gått, sedan utskottet började använda detsamma, och ytterligare tiotal torde komma att gå, innan denna reform genomföres; men under tiden fortgår orättvisan, hvilken på många ställen är ganska känbar. Det kan med skäl frågas: Hvarför skola egare eller innehafvare af fastighet deltaga fyra-dubbelt mot andra beskattningsföremål, då det visat sig, att skattskyldige efter sistnämnda kategori lika mycket, om icke mera än fastighetsegaren, besvara domstolarne och hafva intresse utaf rättskipningens behöriga handhafvande? Hvarför icke här fördela bidragen för upprätthållande af dessa lika med hvad som för andra nyttiga samhällsinstitutioner är stadgadt? Aktning för lagstiftaren befrämjas ej, när sådana orättvisor ligga i öppen dag och hvilka beröra förhållanden, inom hvilka lag och rätt skola skipas. Det tillkommer således Riksdagen att, intill dess staten möjligen åtager sig ifrågavarande byggnadsskyldighet, fördela densamma emellan de skattskyldige efter hvars och ens skatteförmåga, angifven genom det honom påförda fyrktalet.

Med stöd af hvad sålunda anförts vågar jag vördsamt föreslå,

att, med ändring af hvad i lagen af den 26 september 1884 stadgadt är, Riksdagen ville för sin del antaga följande lag angående skyldigheten att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af tingshus och häradsfängelse:

att i kostnaden för uppförande och underhåll af sådan byggnad skola alla de, hvilka inom tingslaget

erlägga kommunalutskylder, deltaga efter den grund, som för utgörande af dessa utskylder finnes stadgad.

Och anhålles, att lagutskottet, till hvilket motionen torde remitteras, vidtager den redaktionsförändring, som för syftets vinnande må kunna anses erforderlig.

Stockholm den 26 januari 1898.

Ollas A. Ericsson.

N:o 73.

Af herr **N. Andersson** i Pettersborg, *om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran, att fastställd uträkning öfver skatteköpeskillingen för de kronan tillhöriga hemman och lägenheter, hvilka må till skatte lösas, måtte åboarne tillställas m. m.*

Då hemman och lägenheter, till hvilka kronan har äganderätt och hvilka emot en till staten ingående afgift få till »skatte» lösas, enligt Kongl. Maj:ts nådiga förordningar af den 19 september 1723 och den 21 februari 1789 samt Kongl. Maj:ts nådiga kungörelser af den 24 januari 1790 och den 15 december 1848, numera till allra största delen utgöras af mindre lägenheter, så hafva på senare tiden väckts åtskilliga förslag, åsyftande dessa egendomars öfverförande från »krono-» till »skatte-» utan lösen. Ehuru en sådan omföring tydligtvis skulle medföra mera